

Naturskyddsföreningen
Bollnäs Hanebo Söderhamn Voxnadalen

Ge oss kraft
att förändra
Pg 90 1909-2

Kretsbladet

2024

Redaktionen har bestått av Per-Erik Modd.

Bidrag till Kretsbladet skickas till:
pemodd@telia.com

Omslaget: Lavskrika vid Stora Blybergets naturreservat
Foto: Torbjörn Alsing

Manusstopp för nästa Kretsblad är den 22 December

Tänk på att betala medlemsavgiften i tid annars blir ni inte med vid utskriften av adressetiketter och blir utan tidning.
Hör av dig vid adressändring!

Vill du aktivt delta i miljöarbetet där du bor och träffa nya människor som delar ditt intresse för natur och miljö.
Hör av dig till din lokala krets!

Naturskyddsföreningen Bollnäs

Ordf: Torbjörn Alsing, tel. 070-373 58 18
torbjorn.alsing@telia.com

Naturskyddsföreningen Hanebo

Ordf: Kent Westlund, tel. 070-350 19 92
kent.t.westlund@telia.com

Naturskyddsföreningen Söderhamn

Ordf: Christina Åström, 070-202 47 32
christina.astrom51@gmail.com.

Naturskyddsföreningen Voxnadalen

Ordf: Inga-Lill Pettersson, 070-264 49 81
illma.psson@gmail.com

Naturskyddsföreningen Kansli Gävle-Dala

Jenny Olsson, 070-292 16 36
kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen i Söderhamn

Välkommen till Årsmöte 2024 med bildvisning av Bosse Forsling

Alla, även icke medlemmar, är välkomna på årsmötet.

**Vi ses på Studiefremjandet, Källgatan 9,
tisdagen den 12 mars klockan 18.00.**

Vi inleder med årsmötesförhandlingar, gör ett avbrott för fika
och fortsätter sedan med

Naturfilm av och med Bosse Forsling

Synpunkter på föreningens och kretsens verksamhet kan
lämnas av medlemmar i Naturskyddsföreningen.

Skickas skriftligt till:

Naturskyddsföreningen Söderhamn
c/o Christina Åström,
Ellne 848,
826 61 Söderala.
Epost soderhamn@naturskyddsforeningen.se.

Synpunkter lämnas senast 12 februari 2024.
För frågor ring Christina Åström 070-202 47 32.

Dokument till årsmötet läggs på hemsidan fr o m 15 februari,
<https://soderhamn.naturskyddsforeningen.se>

Naturskyddsföreningen Hanebo

Årsmöte söndag 17 mars

Årsmötet hålls i Lötens skola, Kilafors kl. 14.00

Efter årsmötesförhandlingarna samtalar vi, under fikat om olika frågor som just nu är aktuella för föreningen bl.a.

Föreningens framtid!

Alla är välkomna!

Kent 070 350 19 92

Naturskyddsföreningen Voxnadalen

Hjärtligt välkomna till årsmöte

**Den 27/3 kl 18.30 på Café Agnes på OlAnders
Runemovägen 6 Alfta**

Som gäst vid årets möte har vi ingen mindre än föreningens ordförande Beatrice Rindevall.

Jag har bett henne om en framtidsspaning för föreningen och hoppas vi får ett intressant samtal om hur vi tar oss an vår uppgift att sprida kunskap och engagera oss för att värna vår natur och på sikt planeten så klart.

Efter ca 45 minuter tar vi fikapaus och sen fortsätter vi med den lokala delen av programmet, Voxnadalskretsens årsmöte.

**Hjärtligt välkomna önskar:
Ordförande Inga-Lill Pettersson med styrelse.**

Naturskyddsföreningen Bollnäs

Årsmöte söndag 24 mars

Studiefrämjandet i Bollnäs, Våggatan 9, kl 18.00.

Vi bjuder på kaffe!

Välkomna!

Naturskyddsföreningen i Söderhamn

En stor del av Naturskyddsföreningens verksamhet består av utflykter till olika naturtyper för att locka medlemmar och allmänhet att besöka värdefull natur. 2024 har vi flera aktiviteter på agendan. Se våra programpunkter.

ÖPPET VID ÅLSJÖN LÖRDAGAR VÅREN 2024

Vi siktar på april och maj. Det kan bli först när det går att ta sig från E4-parkeringen till stugan. Det kommer att vara en utställning i nyaste stugan. Dessutom kommer man att kunna köpa fika till en blygsam kostnad. Öppettider lördagar 10-14

Christina Åström, 070-202 47 32.

Mail kan skickas till soderhamn@naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen Hanebo

Under slutet av maj och i juni kommer aktiviteter att ske vid Rönningstugan bl.a. städning efter upprustningen av altan och skorsten samt en liten invigningsfest.

Annonsering kommer att ske i sociala medier!

Alla är välkomna!

Kent 0703501992

Naturskyddsföreningen Voxnadalen

Kalender (preliminär) 2024

V 10 En kväll om Ugglor, någon kväll.

V 13. 23/3. Earth Hour. Medverkar i Alfta kyrka, se kommande annonser.

27/3 kl 18.30 Årsmöte på Cafe Agnes på OlAnders Runemovägen 6 Alfta.

V 14 Kläd- och/eller Prynbyttardag.

27/4 Vårfåglar vid Sässmanområdet med Bollnäs Fågelklubb.

4/5 Fågeltornskampen. Samarbeta med Bollnäs Fågelklubb.

V 23. eller däromkring. Naturnatten arrangeras i år av Rättviks Kretsen, mer information lär komma.

Juli. Barnens dag på OlAnders. Se kommande annonser, ovanaker.se m.fl.

V 32 eller 7/8 Ängens Dag. Kan också komma att samarrangeras med Biosfärområde Voxnadalen då senare i september, återigen se kommande annonser.

24/8 Rovfågelspaning vid Sässmanområdet med Bollnäs Fågelklubb.

V 36 eller 1/9 Svampens dag

V 40 Miljövänliga veckan

November. Föreläsningkväll

Vår sommar höst. Hitta ut Ovanåker.

En del aktiviteter är preliminära. Det kan tillkomma eller försvinna någon aktivitet i mån av tid och möjlighet för oss som arrangerar. Ni är som alltid välkomna med förslag på andra aktiviteter till voxnadalen@naturskyddsforeningen.se eller på våra sociala medier:

Facebook

Instagram

Aktiviteter

TISDAG 26/3 FILMKVÄLL

Bollnäs

Göran Emerius från Edsbyn visar sin senaste film ”Skogen lockar” och filmen ”Ensam bland svarta drakar” på **Bollegården i Bollnäs kl. 19.00.** Samarrangemang med Bollnäs Fågelklubb. Gratis entré också för icke medlemmar och vi bjuder alla på fika. Info. Per-Erik 073 055 31 90.

LÖRDAG 27/4 VANDRING I ETT NATUROMRÅDE I TRÖNÖ

Söderhamn

Guide på turen är Alf Pallin.
Samling kl. 10.00 Trönö centrum, mitt emot kyrkan, vid bystugan, Lertagsvägen 1, Trönödal
Kontakt: Christina Åström 070-202 47 32
eller Alf Pallin 070-247 44 20

TORSDAG 9/5 VÅRFÅGLAR VID MÖDÄNGE VÅTMARK

Bollnäs

Samarrangemang med Bollnäs Fågelklubb.
Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 08.30.**
Info. Åke 070 823 76 64 eller Per-Erik 070 055 31 90.

LÖRDAG 25/5 BIOLOGISKA MÅNGFALDENS DAG, ÅLSJÖN

Söderhamn

Den 25 maj firar vi biologiska mångfaldens dag vid Ålsjön. Det kommer att bli aktiviteter som lämpar sig för barn och vuxna. **Samling kl. 10.00 vid parkeringen för den som vill bli guidad till gamla tornet.** Vi tittar på vad vi hittar längs stigen dit. Öppet vid Ålsjöstugan 10-15.

LÖRDAG 1/6 UTFLYKT TILL YSBERGET-LAXTJÄRNSBERGET MED OVE LARSSON

Söderhamn

Utflykt med Ove Larsson som guide. Det blir en heldagsutflykt den 1 juni. **Samling på parkeringen ner mot ån vid Sveabiografen kl. 9:30** för resa mot Ysberget-Laxtjärnsberget. Ta med matsäck för hela dagen och lämpliga kläder. Kontakt: Christina Åström 070-202 47 32.
Ove Larsson 072-234 41 58

Naturskyddsföreningen Voxnadalens aktiviteter med Bollnäs Fågelklubb i Sässmanområdet

Vårfåglar vid Sässmanområdet

Lördag 27 April. Samling vid reningsverket i Edsbyn kl. 06.30
Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 05.55.** Per-Erik 073-055 31 90
Samarrangemang med Naturskyddsföreningen Voxnadalen.
Ledare. Anders Delander, Bollnäs Fågelklubb

Fågeltornskampen i Edsbyn

Lördag 4 Maj kl. 05.00-13.00. Kom och gå som du vill till
fågeltornet vid Muckeltjärn i Sässmanområdet.
Information: Anders Delander, tel. 073-841 33 13.

Rovfågelspaning vid Sässmanområdet

Lördag 24 Augusti. Samling vid **Knåda Sport i Knåda**
kl. 09.00. Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 08.25.**
Per-Erik 073-055 31 90, Ledare: Anders Delander, 073-841 33 13.

.....

ONSDAG 5/6 **HÅLLBARHETSDAG MED HÅLLBARHETS-**
(Preliminär) **NÄTVERKET PÅ CFL**
Söderhamn Fika och föreläsningar. Mer info på hemsida,“
facebook mm.

ONSDAG 5/6 **NATURNATTEN MED NATTSÅNGARE**
Söderhamn Samarrangemang med Bollnäs Fågelklubb.
Bollnäs Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 22.00.**
Åke. 070 823 76 64 eller Per-Erik 073 055 31 90.

Foto: Johnny Eng

LÖRDAG 29/6 INVENTERING AV FLORAN HOS STURE OCH BIRGITTA ZETTERBERG I EDVIK

Söderhamn Där växer en rikhaltig ängsflora med bl a Brudbröd. Samling klockan 10.00 på parkeringen strax söder om kyrkan i Norrala. Kontakt: Christina 070 202 47 32.

LÖRDAG 6/7 BESÖK PÅ EN SLUTTNINGSMYR I TRÖNÖ

Söderhamn Vi besöker en vacker sluttningsmyr i Trönö. Myren är värd ett besök i sig, men eftersom det inte är en vanlig myr utan även hyser ett antal orkidéarter så är den mycket spännande att besöka. **Samling kl. 13.00 Trönö centrum, mitt emot kyrkan.** Lertagsvägen 1. Kontakt: Christina Åström 070-202 47 32 eller Alf Pallin 070-247 44 20.

SÖNDAG 4/8 SLÅTTER VID BLIXTS

Bollnäs Välkommen till vår slåtter i Nordsjö utanför Vallsta. Vi börjar **kl. 08.00** på morgonen. Medtag egna liar och räfsor om ni har, annars finns det räfsor att låna. Även om vi bjuder på lättare förtäring så ta med egen matsäck. Är du osäker på vägen ring Per-Erik, 073 055 31 90.

FREDAG 9/8 NATURNATT MED NATTFJÄRILAR

Bollnäs Vi tittar på nattinsekter och med hjälp av lampor lockar vi till oss insekterna. **Samling kl. 21.00 på parkeringen vid Bollnäs simhall. Inställt vid regnväder!** Info. Kjell Trosell, 070 650 76 14 eller Per-Erik, 073 055 31 90.

SÖNDAG 11/8 ÄNGSSLÅTTER I STUGUBACKEN

Hanebo Slåttern börjar vid **8-tiden** på morgonen. Du är välkommen när det passar dig och jobbar så länge du har tid och ork. Ta med mugg för NF Hanebo bjuder på kaffe, te, saft och smörgåsar som tack för hjälpen. Ta gärna med något i slåttersammanhang användbart redskap. *Kent 070 350 19 92 svarar på frågor om slåttern.*

SÖNDAG 25/8 VANDRING EFTER FLOTTARLEDEN

Bollnäs

Vi startar vår vandring i Runemo och går efter flottarleden till flottarkojan i Söräng. Anmälan behövs för att planera in samåkning och för att kunna lämna någon bil vid kojans så vi inte behöver gå tillbaka. **Samling kl. 08.30 på Bollnäs simhalls parkering och vid Flottarkojan 08.45.** Medtag fika!
Info. Torbjörn, 070 373 58 18 eller Per-Erik 073 055 31 90.

LÖRDAG 7/9 SVAMPUTFLYKT

Söderhamn

Se facebook, hemsida eller Gävle-Dala Natur. Samling långtidsparkeringen vid **Resecentrum kl 10.** Rejåla skor, svampkorg och matsäck för dagen.
Kontakt: Christina Åström 070-202 47 32 eller Alf Pallin 070-247 44 20.

SÖNDAG 8/9 SVAMPUTFLYKT

Bollnäs

Vi följer med svampkonsumenten Monika Svensson ut i skogen och lär oss känna igen vanliga och ovanliga svampar. **Samling kl. 10.00 på parkeringen vid Bollnäs simhall.** Medtag fika!
Kontakt: Monica, 073 539 16 31 eller Per-Erik, 073 055 31 90.

14 – 22 September

Söderhamn

SKOGSDAGAR

Se vidare program på facebook, hemsida eller Gävle-Dala Natur.

Riksföreningen har utlyst en skogsvecka i september. Vi planerar att följa upp 2023 års besök vid Pipsjön den 21 september 2024. Då kommer vi att titta närmare på de orörda områdena med alla arter som indikerar en rik och skyddsvärd natur.
Kontakt: Christina Åström 070-202 47 32 eller Alf Pallin 070-247 44 20.

VECKA 40

MILJÖVÄNLIGA VECKAN

30 september till 6 oktober

Söderhamn

Kretsen har ännu inte spikat programmet för den här veckan. **Se vidare program på facebook, hemsida eller Gävle-Dala Natur.**

Kontakt: Christina Åström 070-202 47 32.

TISDAG 26/11 FÖRELÄSNING/BILDVISNING

Studieförbundet i Söderhamn kl. 18.00.

Söderhamn

Vi planerar en kväll i mörka hösten för att liva upp sinnen lite. Vi har ännu inte bestämt vad kvällen ska handla om. Vi tar gärna emot förslag.

Se vidare program på facebook, hemsida eller Gävle-Dala Natur.

Kontakt: Christina Åström 070-202 47 32.

Boktips

SKOGEN, om träd , människor och 25 000 andra arter

Anne Sverdrup-Thygeson bjuder på sakkunniga och underhållande kunskaper om skogen, om arternas intrikata samspel och skogens avgörande betydelse för vår historia, identitet och framtid.

Kom och diskutera hur vi kan åstadkomma ett hållbart samhälle på något av våra arrangemang. Café Planet är en mötesplats för dig som är intresserad av klimat- och miljöfrågor.

Naturskyddsföreningen Bollnäs och Studieförbundet arrangerar Café planet träffar utifrån olika teman:

Tredje torsdagen i månaden.

Under träffarna får ni lyssna till ett föredrag, diskutera olika ämnen, knyta kontakter, bygga nätverk och möta likasinnade som är intresserade av hållbarhetsfrågor och praktisk omställning.

Tid och plats:

Kl.18.30-20.00. Studieförbundet Våggatan 9, Bollnäs.

Tema Energi och klimat 15/2.

Bollnäs kommuns Energi och klimatrådgivare Anders Tång ger oss tips på hur vi kan spara energi

Tema för resterande träffar den 21/3, 18/4 och 16/5 är ej bestämda än.

Anmälan:

På hemsidan, bollnas@studieframjandet.se eller på tel. 0278 -240 70.

Välkommen!

Vi bjuder på kaffe eller te!

Följ med ut med Naturskyddsföreningen Bollnäs – Upptäck naturen i vår närhet!

Introduktion och intresseväckare.

Fyra olika teman under vår, sommar och höst fortsätter år 2024 ute i vår närmiljö i mestadels Bollnäs kommun.

Du kan anmäla dig till alla fyra teman eller välja ut ett tema som intresserar dig.

Kostnad: 100 kr/tema per person.

Vi återkommer med datum.

Tid: ca 2-3 timmar/gång. Max 12 pers/grupp.

April-maj, Tema 1: Lär dig om våra vanligaste värfåglar i skog och sjö

Med besök i fågeltornen vid Kyrkbyttjärn Kilafors, Mödånge Bollnäs.

Möjlighet till lån av tubkikare. Samt skåda nattsångare, m.m.

2-3 träffar med ornitologerna Åke Kvick och Per-Erik Modd.

Maj-juni, Tema 2: Flora och Naturens skafferi

Lär dig våra vanliga växter och hur man använder dem som krydda och i matlagning. 2-3 träffar med Torbjörn Alsing från Naturskyddsföreningen Bollnäs.

Juni-juli, Tema 3: Fjärilar och insekter

Upptäck de vanligaste arterna i vår närmiljö.

2-3 träffar med fjärilsexpert Kjell Trosell.

Juli-september, Tema 4: Svamp

Lär dig våra vanligaste svampar och matsvampar, introduktionskurs.

2 träffar med svampkonsulent Monica Svensson.

Välkommen med din anmälan!

Anmälan till Studieförbundet Bollnäs:

agneta.sundgren@studieframjandet.se

Tel: 070-667 17 97.

Mödänge våtmark

Efter att restaureringen av våtmarken avslutades hösten 2022 blev det en invigning den 27 september 2023 med vår landshövding Per Bill som klippte bandet. Tyvärr var inte fågeltornet färdigt till invigningen men det är nu på plats och sedan tidigare har det också blivit en ny grillplats.

Mödänge är en klassisk fågelmark i Bollnäs kommun. Både rastande och häckande fåglar har lockats av läget vid älven med grunda partier och omgivande lövkärr. På gamla kartor är bynamnet Mjöänge, ordet mjö betyder översvämmat område, vilket tyder på att byn fick sitt namn från myr- och sankmarkerna i området. Områdets fågelrikedom blev allmänt känt under 50- och 60-tal genom ornitologerna Åke Kvick och John "Fågel John" Larsson.

På den tiden betade också kor mellan våtmarken och Voxnan. Betesmarken var en miljö som var attraktiv för såväl flora, insekter och fåglar. Mödänge blev snart ett självklart utflyktsmål för skolor och Naturskyddsföreningens och fågelklubbens fågelexkursioner något som pågick under flera decennier. Med tiden påverkades området av lägre vattenstånd och igenväxning.

Nu när projektet är i hamn ser vi fram emot de effekter som restaureringen kommer att ge. Vårt mål med projektet var en ökad biologisk mångfald genom en starkt förbättrad livsmiljö för häckande fåglar och andra våtmarksknutna arter. En bättre vattenhushållning med en mer klimatanpassad bygd med bättre översvämningsskydd. Dessutom en förbättring av funktionen att binda och lagra kol i våtmarken och vattenreningen.

Vi som arbetat med projektet ser också fram emot en vår där fåglar åter hittar både rast och häckningsmöjligheter i våtmarken. Vi kommer också att fortsätta att utvärdera effekten av restaureringen. Fågellivet i området är dokumenterat sedan lång tid tillbaka.

Vi ska också arbeta för att området åter ska bli ett uppskattat utflyktsmål för såväl allmänheten som skolor. Det bl.a. genom att tillgängliggöra området för allmänheten.

Övriga aktiviteter arrangerad av Bollnäs Fågelklubb

Vårdberget

Lördag 6 April. Vi spanar efter sträckande fågel från Vårdberget i Ljusne tillsammans med Söderhamns Fågelklubb.

Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 07.15.** Per-Erik.073-055 31 90.

Ålsjön

Lördag 13 April. Vi spanar efter fåglar vid Ålsjön i Söderhamn tillsammans med Söderhamns Fågelklubb. Samling vid **E4-P vid Ålsjön kl. 10.00.**

Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 09.15.** Per-Erik. 073-055 31 90.

Fågeltornskampen i Hanebo

Lördag 4 Maj kl. 05.00-13.00. Kom och gå som du vill till fågeltornet vid Kyrkbyttjärn i Kilafors. Information: Per-Erik, tel. 073-055 31 90.

Ringmärkning

Lördag 31 Augusti. Ringmärkning vid Granskärs våtmark i Söderhamn tillsammans med Söderhamns Fågelklubb. Ringmärkning **06.00-10.00**

Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 06.00** Per-Erik. 073-055 31 90

Stenö

Söndag 1 September. Vi spanar efter fågel vid **Stenö kl. 15.00** tillsammans med Söderhamns Fågelklubb.

Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 14.00** Per-Erik.073-055 31 90.

Ugglor

Fredag 6 September. Ringmärkning av sparv och pärluggla

Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 19.00**

Per-Erik. 073-055 31 90 eller Stefan 070-342 64 63.

Lavskrika

Söndag 29 September. Vi spanar efter Lavskrika vid Acktjärbo.

Samling vid **Circle K i Bollnäs kl. 08.30** eller vid **Acktjärbo kl. 09.00**
Ledare. Carl-Erik Zetterlund och Åke Englund. Per-Erik. 073-055 31 90.

Hör av dig till Per-Erik på 073 055 31 90 om du har några frågor, eller för att kolla om det är några ändringar i programmet.

Ett urval av våra cirklar:

- Café Planet, miljöfika
- Ekologisk fiskevård
- Odling
- Jägarskolan
- Hundkurser
- Djur & natur - cirklar, föreläsningar och guidade turer
- Konst- och hantverkscirklar
- Skrivarcirkel
- Språk
- SeniorNet – Lär dig IT
- Cirklar inom musik & sång
- Kamratcirklar eget intresse /ämne

Läs mer om våra cirklar och arrangemang på:

www.studieframjandet.se

Sök på valfri ort.

Kontakta oss för info och anmälan:

Tel 0278-240 70, bollnas@studieframjandet.se

Tel 0270 - 179 60 [soderhamn@studieframjandet](mailto:soderhamn@studieframjandet.se)

NATURINTRESSERAD OCH FOTOINTRESSERAD?

Många gånger så går dessa intressen hand i hand och vi kan dra nytta av varandra. Medlemmar kan utbyta information och göra gemensamma utflykter till spännande naturområden, och naturintresserade kan lära av fotointresserade och tvärtom. Ta kontakt med din fotoklubb på orten!

www.bollnas-fotoklubb.se
www.aefotoklubb.com
www.soderhamnskameraklubb.se

